

Послѣдне-то му книжовно дѣло было свѣршваніе-то на едно тълкованіе върху книгъ-тъ Бытіе, което тълкованіе былъ започнълъ въ 1535. Въ заключеніе-то на скаскъ-тъ си, който далъ на 17-й Ноемврій, 1545, той казалъ : “Това е възлюблено-то ми Бытіе. Дай Боже, подиръ мене нѣкой да го истълкува подобрѣ. Повече нищо не можъ да извършъ. Слабъ съмъ. Молѣте ся Богу да ми подари добръ и честитъ край.” Не е за чуденіе дѣто, нѣколко врѣме прѣди смъртъ-тъ си, той е желаялъ да ся поосвободи отъ тѣлесны-тъ си страданія, и е копнѣялъ за вѣчный-тъ покой, за който былъ увѣренъ като свое наслѣдіе въ Христа.

По Рождество Христово, и въ най-голѣмый-тъ студъ, Лутеръ потеглилъ съ Меланктона за Мансфилдъ, дѣто бѣ живѣлъ когато бѣше малко момче. Имало двама Графове въ този градъ, за които Лутеръ говорилъ като свои драгы господари. За злѣ честь, распря была ся появила между единый-тъ и другый-тъ Графъ. Той желаялъ, както былъ писалъ на одного отъ тѣхъ, Графа Алберта, да жъртвува и врѣме и трудъ за да помири онѣзи които толкозь сърдечно обычалъ, ако и да ималъ на рѣцѣ безотлагателнѣ работѣ; и той былъ готовъ да ся простре въ миръ въ мрътвеш-